

[Finansministeren.]

Økonomisk vil lovforslagets gennemførelse betyde, at udgifterne til folkepensionens mindstebeløb vil blive forøget med ca. 15 mill. kr. årlig. Heraf kommer ca. 11 mill. kr. årlig til afkortning i de hidtidige pensionsudgifter, således at forslaget medfører en øjeblikkelig merudgift på ca. 4 mill. kr. årlig. Trods denne ikke helt uvæsentlige merudgift mener jeg i det hele at kunne tiltræde udvalgets forslag.

Jeg skal derfor anbefale det foreliggende lovforslag til velvillig behandling i det høje ting.

Punkt 2 på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om udlån til statshusmandsbrug m. m.

(Første behandling findes i tidenden sp. 1998, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 447).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Udvalgets ordfører (Carl Petersen): Jeg kan på et flertals vegne, bestående af de 3 regeringspartier og partiet venstre, anbefale lovforslaget til uændret vedtagelse. Drøftelserne i udvalget har i det væsentlige drejet sig om de spørgsmål, der blev rejst ved lovforslagets første behandling, spørgsmål, som alle er til behandling i den kommission, der blev nedsat om sagen for et par år siden. Der har derfor været enighed inden for flertallet om, at der ingen grund er til at foreslå ændringer i det fremsatte lovforslag, men at det må være mest hensigtsmæssigt at vente og se, hvilket resultat af sit arbejde den nævnte kommission kommer til.

Som det fremgår af betænkningen, udtrykker udvalget ønske om, at der sættes lidt mere fart på kommissionsarbejdet, således at der om muligt til næste år kan forventes et lovforslag i en anden skikkelse. Men udvalget er også klar over, at der er et stort arbejde at udføre, inden kommissionen kan melde arbejdet færdigt. Derfor har ud-

valget ment at måtte henstille til den højtærede landbrugsminister, at han anmoder kommissionen om at gøre det punkt i kommissoriet færdigt, der har med udlånsloven at gøre, således at det i hvert fald er sidste gang, udlånsloven fremsættes i den skikkelse, som både lovforslaget og den nugældende lov har.

Det konservative mindretal har ikke ment at kunne følge flertallets indstilling. Det mener, som det fremgår af betænkningen, at man allerede nu bør nedskære de beløb, som efter lovforslaget stilles til rådighed, med 20 mill. kr. Man motiverer dette ønske med noget i retning af, at det er klart, at kommissionens arbejde må slutte med en indstilling, der går i retning af de konservative ønsker. Nu er det ikke sikkert, at slutresultatet af kommissionens arbejde netop bliver det, de konservative ønsker, men jeg synes, jeg har ret til at sige til det konservative folkeparti, som dog har støttet den lovgivning, vi har, og dermed også har medansvar for den, om det dog ikke ville være mere fornuftigt at vente med at tage stilling, indtil kommissionen har afgivet betænkning. Det er jo en meget fast stillingtagen på baggrund af fortiden, men det synes også at være en mærkelig fremgangsmåde, partiet anvender ved i betænkningen kun at fremføre sine ønsker og motiverne til sin stillingtagen. Man skulle synes, det ville være mere rigtigt, om man fulgte dem op med et ændringsforslag, således at det høje ting kunne tage stilling til, hvorvidt dette burde gennemføres eller ikke.

Nu ved jeg godt, at det vil blive anført af partiets ordfører, at hvis der blev stillet ændringsforslag, ville det blive stemt ned, og resultatet ville derfor blive det samme. En sådan argumentation er imidlertid ikke rigtig, for hvis der forelå et ændringsforslag, ville der kunne føres en debat om dette, og offentligheden ville derigennem kunne blive informeret om virkningen af den ændrede tilstand, som et sådant ændringsforslags vedtagelse ville medføre. Det synes jeg gør en væsentlig forskel.

Som allerede anført kan jeg på de 4 partiers vegne indstille lovforslaget til vedtagelse uforandret.

H. C. Toft: Som det fremgår af udvalgets betænkning, har landbrugsministeren stillet

[H. C. Toft.]

sig velvilligt med hensyn til at overveje en udvidelse af kommissoriet for den nedsatte kommission vedrørende statshusmandslovgivningen, således at kommissionen kunne tage andre og større opgaver op, hvorved man kunne få en belysning og dybere undersøgelse af landbrugets forhold. Jeg vil gerne takke den højtærede landbrugsminister herfor, idet jeg minder om, at dette ønske blev rejst her i tinget fra konservativ side for over 10 år siden af det tidligere medlem godsejer Tesdorpf, som beklagede, at tidligere landbrugsministre ikke havde vist den samme velvillige indstilling over for denne tankegang. Vi kan selvfølgelig kun glæde os over, at den nuværende højtærede landbrugsminister har vist sig at have en velvillig indstilling dertil.

Det konservative folkepartis stilling til den udlånslovgivning, vi her står over for, gav jeg udtryk for ved første behandling, og samme stilling har vi i dag. Det fremgår da også af vor mindretalsudtalelse, at vi har den tro, at man, når kommissionen er færdig med sit arbejde, må erkende, at det, man foretager, er fejlinvesteringer, idet vi har den opfattelse, at de brug, man opretter, er for små.

Endvidere ønsker vi fra konservativ side at afvikle statens udlånsvirksomhed. Vi har derfor sagt, at vi af andre grunde end lige de rent udstykningsmæssige, nemlig af nationale grunde, i Sønderjylland ønsker at fortsætte med udstykningen i de tyndbefolkede dele. Vi ønsker også at medvirke til oprettelse af brug på nyindvundne arealer og at yde vort bidrag ved indkøb af tillægsjord, således at de husmandsbrug, der er for små, kan blive større. Vi har på baggrund af de tal, som udvalget modtog sidste år, da vi behandlede det pågældende lovforslag, udtalt, at der på den måde ville fremkomme en besparelse, en nedsættelse af statens udlånsvirksomhed, med ca. 20 mill. kr. Dette beløb er beregnet efter de oplysninger, vi fik, og er gennemsnittet for en 8-årig periode.

Det konservative folkeparti kan ikke medvirke til at fremme lovforslaget og vil ved tredje behandling undlade at stemme.

Aage Fogh: Da mit partis repræsentant, det ærede medlem hr. Axel Sørensen, er forhindret i at være til stede, skal jeg anbefale, at man stemmer for den af flertallet afgivne indstilling.

Fuglsang: Også jeg kan på mit partis vegne anbefale at følge flertallets henstilling om at vedtage forslaget, som det foreligger. Det er ikke, fordi jeg ikke kunne tænke mig en endog gennemgribende ændring af det, og at den kommission, der sidder, får en antydning mere fart på, end den har haft til dato.

Hvad de retningslinjer angår, som lovgivningen bør foregå efter, er det almindelig kendt, at vi ønsker endog meget væsentlige forbedringer, så at den giver større muligheder for de unge, som ønsker at skabe sig en fremtid på Danmarks jord. Derfor må vi også gå imod den stilling, som det konservative folkeparti har taget. Det er et af de punkter i dansk politik, hvor vandene skilles. Den stilling, som det konservative folkeparti her tager til udlånsloven, er jo en principiel stilling. Når det ønsker statens udlånsvirksomhed bragt til ophør, er det ikke af hensyn til landbruget og landbrugets unge for at skaffe dem lettere etableringsmuligheder, men det er udelukkende af hensyn til den private kapitalers interesser, og det kan vi ikke være med til.

Landbrugsministeren (Skytte): Jeg takker udvalget for dets arbejde og for den tilslutning, forslaget har fået fra alle partier med undtagelse af det konservative folkeparti.

Jeg må måske have lov til at sige, at det er med nogen undren, jeg læser mindretallets udtalelse i betænkningen, hvori der jo står, at mindretallet er af den opfattelse, at undersøgelsen i kommissionen angående statshusmandsloven vil resultere i, at det må erkendes, at man med den nuværende

[Landbrugsministeren.]

lovgivning med statsmidler foretager fejlinvesteringer. Jeg mener, det er lidt for hastet af mindretallet sådan at drage slutninger af en undersøgelse, som endnu ikke er foretaget, i hvert fald endnu ikke afsluttet. Jeg synes, det havde været mere rimeligt, om man havde afventet de undersøgelser, man i sin tid selv har været med til at bede om. Jeg har jo tidligere beklaget, at arbejdet ikke var færdigt, men jeg må måske minde om, at da det ikke blev færdigt, var det en enig kommission, altså også det konservative medlem af kommissionen, som indstillede en uændret forlængelse af bestående lovgivning, indtil arbejdet kunne færdiggøres.

Jeg finder derimod ikke grund til at bebrejde mindretallet, at det ikke stiller ændringsforslag. Jeg forstår, at her har mindretallet måttet bøje sig for en altovervældende overmagt. Sådan noget kan vi komme ud for alle sammen, og det berettiger jo i og for sig mindretallet til blankt at give op med hensyn til at stille ændringsforslag, som alligevel ikke havde nogen chance for at blive gennemført.

I øvrigt finder jeg ingen grund til at gå ind i en principiel debat på dette tidspunkt; jeg mener, den passende kan vente, til kommissionen er færdig med sit arbejde. Jeg er indforstået med at opfordre kommissionen til at fremme arbejdet og især at søge spørgsmålet om ændrede udlånsregler fremmet; de skulle så vidt muligt være færdige, således at forslag herom kan fremsættes i næste folketingsår. Jeg vil opfordre kommissionen til at bestræbe sig for, at dette kan ske, og det er også mit håb, at det kan lade sig gøre.

Jeg er også villig til, hvis det er nødvendigt, at udvide kommissoriet, men jeg vil dog minde om, at allerede det nuværende kommissorium levner mulighed for, at arbejdet kan tages op på et rimeligt grundlag. Jeg vil imidlertid understrege, at i så fald må man ikke vente, at kommissionen bliver færdig med hele sit arbejde inden næste folketingsår; så vil efter min mening kun spørgsmålet om udlånsreglerne kunne ligge færdigbelyst, og det andet må drøftes videre i den følgende tid.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1-11 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet udvalgsbehandling.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om udskrivning af indkomst- og formueskatten til staten for skatteåret 1959-60.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1761, fremsættelsen i tidenden sp. 2591).

Formanden: Sammen med denne sag foretages de under punkterne 4 og 5 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om lempelse af beskatningen af merindtægt for skatteåret 1960-61.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1789, fremsættelsen i tidenden sp. 2591).

Første behandling af forslag til lov om børnetilskud.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1785, fremsættelsen i tidenden sp. 2591).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Hans R. Knudsen: Det er 3 forlængelseslove, der her er til første behandling, og jeg har kun et par anbefalende bemærkninger til de to af disse lovforslag.

Børnetilskudsloven foreslås forlænget uden ændringer, hvilket vil sige, at vi fortsat bevarer den tilskudsskala, som indeholder en aftrapning af børnetilskuddene, hvorefter de som hidtil skal ophøre ved skala-indkomster på 15 000 kr. Jeg har tidligere fremsat udtalelser om vor mere principielle stilling til børnetilskud og børnefradrag. Det finder jeg ikke anledning til at gentage i dag, og jeg skal her nøjes med at give tilslutning til en forlængelse af børnetilskudsordningen for det kommende skatteår.

Med hensyn til lovforslaget om lettelse i beskatningen af merindkomst kan jeg også anbefale, at denne regel, der jo stort set går ud på, at merindtægter op til 10 000 kr.